

Fondation **FRANQUI** Stichting

Fondation d'Utilité Publique

Stichting van Openbaar Nut

Egmontstraat / Rue d'Egmont, 11

B - 1000 Brussel / Bruxelles

Tel. : (32-2) 539.33.94

Fax : (32-2) 537.29.21

E-mail: secretariat@francquifoundation.be

Website : www.francquifoundation.be

De prestigieuze Francqui-Collen-Prijzen 2023 gaan naar baanbrekend kankeronderzoek en het wereldwijde werkpaard van de virologie

Brussel, 25 mei 2023 – Laureaten Sarah-Maria Fendt (KU Leuven/VIB) en Philippe Lemey (KU Leuven) zijn door de internationale jury gelauwerd voor hun onderzoek naar de metastase van kankercellen en het realtime genetisch in kaart brengen van virussen.

Het is de tweede keer sinds 2020 dat de Francqui-Stichting zijn prestigieuze Francqui-Collen-Prijs in de biologische en medische wetenschappen aan twee laureaten toekent. Dit jaar valt de eer te beurt aan twee onderzoekers van KU Leuven: Sarah-Maria Fendt, die ook verbonden is aan het VIB, krijgt de Francqui-Collen-Prijs 2023 in Fundamenteel Biomedisch Onderzoek, de prijs in Klinisch en Translationeel Onderzoek is voor Philippe Lemey, onderzoeker aan het Rega Instituut. De internationale jury prijst de laureaten voor hun baanbrekend werk en wereldwijde impact van hun onderzoek.

Voeding van kankercellen

De Belgisch-Duitse Sarah-Maria Fendt (42) richt zich met haar fundamenteel onderzoek op de uitzaaiing van kankercellen, meer bepaald op de voedingsstoffen die kankercellen nodig hebben om te woekeren in andere organen, een proces dat we metastase noemen. Fendt en haar team hebben ontdekt dat die cellen zich anders voeden naarmate ze zich verspreiden. Daarnaast heeft haar onderzoek aangetoond dat door zich te richten op hoe voedingsstoffen verwerkt worden, de groei en verspreiding van kankercellen naar andere organen kan beperkt worden. Vandaag sterven de meeste kankerpatiënten aan de gevolgen van uitzaaiingen, de ontdekkingen van Fendt en haar team zetten de deur open voor nieuwe, levensreddende behandelingen.

Fendt kijkt niet alleen naar de voeding van woekerende kankercellen, ook naar wat patiënten eten. In onderzoek op muizen heeft ze ontdekt dat een vetrijk dieet de verspreiding van kanker in de hand werkt. In een volgend onderzoek wil Fendt samen met haar team bekijken of bepaalde diëten de verspreiding van kanker ook kunnen tegengaan.

“BEAST” tegen virusuitbraken

De Belg Philippe Lemey (45) heeft met zijn toegepast onderzoek belangrijke hulpmiddelen gebouwd in de strijd tegen de verspreiding van virussen. Die zijn samengebracht in de software “BEAST”, dat de genetische code van virussen realtime in kaart brengt, zodat overheden sneller een scherpere blik krijgen op een virusuitbraak en meteen maatregelen kunnen nemen om een verdere verspreiding tegen te gaan. Zo is het programma van groot belang geweest tijdens de Ebola-epidemie in West-Afrika (2014-2016) en de Lassa-uitbraak in Centraal-Afrika (2018).

Vandaag geldt het softwareprogramma, waar Lemey sinds 2004 mee aan bouwt, als wereldwijde werkpaard van genetische epidemiologie. Het heeft niet minder dan een revolutie teweeggebracht in de virologie en in ons begrip van hoe virussen evolueren, zich verspreiden, welke impact ze veroorzaken en hoe ze gecontroleerd kunnen worden.

Over de Francqui-Stichting

De Francqui-Stichting is opgericht in 1932 door de Belgische militair, zakenman en diplomaat Emile Francqui en toenmalig Amerikaans president Herbert Hoover. De Stichting heeft tot doel de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek en uitwisseling in België te bevorderen. Het stimuleert fundamenteel, onbaatzuchtig onderzoek en interuniversitaire samenwerking door initiatieven zoals de jaarlijkse Francqui-Prijs voor jonge Belgische geleerden, de Francqui- en Internationale Francqui Professor Leerstoelen, de onderzoekshoogleraren, de “start-up grants” en studiebeurzen in samenwerking met de Belgian American Educational Foundation.

De Francqui-Prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan wetenschappers jonger dan 50. De Prijs wordt in beurtrol achtereenvolgens toegekend aan de exacte wetenschappen, de humane wetenschappen en de biologische en medische wetenschappen. In die laatste categorie kent de internationale jury twee prijzen toe, na een schenking van de Belgische biotechpionier Désiré baron Collen. Die prijzen dragen de naam Francqui-Collen-Prijs.

Perscontact

Andries Fluit

Andries.fluit@akkanto.com

+32 2 610 10 52